

Hairy cell leukemia in a patient with rheumatoid arthritis treated successfully with rituximab

Białaczka włochatokomórkowa u chorej na reumatoidalne zapalenie stawów leczonej skutecznie rytuksymabem

Maciej Szewczyk, Marek Brzosko, Hanna Przepiera-Będzak

Department of Internal Medicine, Rheumatology, Diabetology, Geriatrics and Clinical Immunology with the Department of Gastroenterology, Pomeranian Medical University in Szczecin, Poland
Klinika Chorób Wewnętrznych, Reumatologii, Diabetologii, Geriatrii i Immunologii Klinicznej z Oddziałem Gastroenterologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, Polska

Key words: hairy cell leukemia, rheumatoid arthritis, rituximab

Słowa kluczowe: białaczka włochatokomórkowa, reumatoidalne zapalenie stawów, rytuksymab

Introduction: Hairy cell leukemia (HCL) is a lymphoid malignancy from mature B-cells, representing about 2% of leukemias. Literature shows only few case reports of HCL coexisting with rheumatic diseases.

Case description: We describe a patient diagnosed with rheumatoid arthritis (RA) in January 2005 at 67 years old. Treatments included sulfasalazine, chloroquine, methotrexate (MTX), and glucocorticosteroids. In October 2005, due to inadequate response, tocilizumab (TCZ) 8 mg/kg *i.v.* was introduced, resulting in an adequate response. Tocilizumab was given intermittently during low disease activity. From December 2018, during next course of TCZ treatment, a gradual platelet count drop was observed (down to 85,000/ μ l by October 2019), unresponsive to dose reductions of MTX and TCZ to 4 mg/kg. In February 2020, a blood smear showed hairy cells, and bone marrow cytology confirmed HCL. Tocilizumab treatment was stopped. In July 2020, due to high RA activity and coexisting HCL, rituximab (RTX) treatment was started with 2 doses of 1,000 mg intravenously – second dose administered 2 weeks after the first one (a total of IX courses). This led to low RA activity, normalized platelet count, and HCL remission, ongoing to date.

Conclusions: Presented HCL case in an RA patient is notable due to the rarity of this disease combination. Literature describes only few HCL and RA coexistence cases, without linking it to RA treatment. B-lymphocytes are involved in both diseases' pathogenesis, and RTX treatment was effective, extending the patient's life and improving their quality of life.

Wprowadzenie: Białaczka włochatokomórkowa (HCL) jest nowotworem limfoidalnym wywodzącym się z linii dojrzałych komórek B odpowiadającym za ok. 2% wszystkich białaczek. W dostępnej literaturze znaleźliśmy jedynie pojedyncze opisy współistnienia HCL z chorobami reumatycznymi.

Opis przypadku: Przedstawiamy przypadek pacjentki, u której w styczniu 2005 r. (w 67. roku życia) rozpoznano reumatoidalne zapalenie stawów (RZS). W leczeniu stosowano sulfasalazynę, chlorochinę, metotretksat (MTX), glikokortykosteroidy. W październiku 2005 r., przy braku efektu dotychczasowego leczenia, włączono tocilizumab (TCZ) 8 mg/kg *m.c. i.v.* z adekwatną odpowiedzią, który stosowano z przerwami w okresach niskiej aktywności RZS. Od grudnia 2018 r. w trakcie kolejnego cyklu leczenia TCZ obserwowano stopniowy spadek liczby płytek krwi (do 85 tys./ μ l w październiku 2019 r.), nieodpowiadający na redukcję dawek MTX i TCZ (4 mg/kg *m.c.*). W lutym 2020 r. w rozmazie krwi obwodowej stwierdzono obecność komórek włochatopodobnych, a badanie cytologiczne szpiku potwierdziło rozpoznanie HCL. Zawieszono leczenie TCZ. W lipcu 2020 r. – wysoka aktywność RZS i współistniejąca HCL – włączono rytuksymab (RTX) 2 dawki 1000 mg *i.v.* w odstępie 2 tygodni (łącznie IX cykli). Uzyskano niską aktywność RZS, normalizację liczby płytek krwi i remisję HCL utrzymującą się do chwili obecnej.

Wnioski: Przedstawiony przypadek wystąpienia HCL u chorej na RZS jest interesujący ze względu na niezwykle rzadką koincydencję tych chorób. W dostępnej literaturze znaleźliśmy opisy kilku przypadków współwystępowania HCL z RZS, nie odnajdując związku ze stosowanym leczeniem RZS. W patogenezie obu chorób biorą udział limfocyty B, a zastosowane leczenie RTX okazało się skuteczne w ich leczeniu, wydłużając czas i komfort życia chorej.